

Jaarverslag 2008
Departement Financiën en Begroting

Colofon

Jaarverslag Departement Financiën en Begroting

WETTELIJK DEPOT D/2009/3241/121

VU Hedwig Van der Borght, secretaris – generaal

ADRES Koning Albert II – laan 19 bus 6, 1210 Brussel

URL <http://fin.vlaanderen.be>

OPMAAK De Barbaren

DRUK Agentschap Facilitair Management

Inhoudstafel

Inhoudstafel.....	3
Inleiding.....	5
Het departement Financiën en Begroting: onze opbouw.....	7
Het beleidsdomein Financiën en Begroting.....	7
Structuur.....	7
Taken.....	8
Het departement FB: onze projecten met maatschappelijke impact.....	9
Een rollende meerjarenbegroting.....	9
Nulschuld gerealiseerd.....	11
Overname gemeentelingen.....	12
Naar een kilometerheffing voor vrachtwagens.....	13
Het departement Financiën en Begroting : onze dienstverlening binnen de Vlaamse overheid.....	15
Pooling van de verzekeringen.....	15
Nieuwe kassierscontracten.....	17
Interne controle.....	18
Een veilige en zekere ICT - omgeving.....	20
Steunpunt Fiscaliteit en Begroting.....	21
Klachtendienst.....	23
Kengetallen.....	25
Beleidsondersteuning en Regelgeving.....	25
Personeel.....	27

Inleiding

2008 was een jaar vol veranderingen. Daarvoor volstond het dat enkele financiers een gigantische ballon opbliezen, waarbij 'winstverwachting' hét *buzz*-word was. De wereld ging eraan hangen, en begon errond te drummen. Tot de ballon plots begon te scheuren. En hij, ploffend, op de grond viel.

Vanaf dan werd er uitdrukkelijk naar de overheid gekeken. En hoewel niemand op dit moment weet hoe diep de crisis nog zal gaan, zetten wij vanuit het departement Financiën en Begroting alle zeilen bij om het maatschappelijk belang zo goed mogelijk te dienen, en de motor van de economie van voldoende zuurstof te voorzien door kredietlijnen en waarborgregelingen uit te werken.

2008 was nochtans heel goed ingezet: van de 308 Vlaamse gemeenten zou een deel van de schulden vervroegd worden afgelost. Een operatie die in enkele maanden werd afgerond. Tussen 11 juni en 30 september werden bijna 6 000 individuele leningen overgenomen voor een totaalbedrag van 642 miljoen euro. Het levert een intrestbesparing op van in totaal zo'n 183 miljoen euro. Daarnaast sloten we een contract met een makelaar voor de pooling van de verzekeringen van de Vlaamse overheid, slaagden we erin de nulschuld te realiseren én nieuwe kassiers voor de Vlaamse overheid aan te stellen. Deze en andere belangrijke realisaties vindt u in dit jaarverslag. Bovendien houd ik eraan u met dit verslag ook te informeren over de opbouw en de dagdagelijkse werkzaamheden van het departement Financiën en Begroting.

Ook 2009 zal bol staan van veranderingen en verwachtingen. Het departement zal ondersteuning bieden om de financiële crisis het hoofd te bieden, de overname van de verkeersbelastingen begeleiden, een fiscale gegevensbank uitwerken, een gedetailleerd actieplan interne controle uitwerken én implementeren,... Een pak uitdagingen dus. Maar als ik terugkijk op onze realisaties in 2008, en vooral op de manier waarop we dat gedaan hebben, dan denk ik dat ik met een gerust hart mag zeggen: we zijn er klaar voor. Ik ben ervan overtuigd dat het departement Financiën en Begroting ook in 2009 uw vertrouwen dubbel en dik waard zal zijn.

Februari 2009

Hedwig Van der Borght
Secretaris - generaal

(5)

Het departement Financiën en Begroting: onze opbouw

Sinds de hervorming van de Vlaamse administratie, gekend onder de roepnaam Beter Bestuurlijk Beleid, is de Vlaamse overheid gestructureerd in 13 beleidsdomeinen, waaronder het beleidsdomein FB. Elk beleidsdomein bestaat uit een departement, dat voornamelijk beleidsondersteunend werk verricht, en meerdere agentschappen die belast zijn met meer beleidsuitvoerende taken. Deze agentschappen hebben een ruime mate van autonomie en kunnen zowel intern verzelfstandige agentschappen zijn als extern verzelfstandigde agentschappen (met rechtspersoonlijkheid).

Het departement Financiën en Begroting is de beleidsvoorbereidende entiteit binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting. Het ondersteunt de minister bevoegd voor Financiën en Begroting bij zijn beleid inzake financiën, begroting en fiscaliteit. Bovendien staat het departement in voor de ondersteuning van de Inspecteurs van Financiën die aan de Vlaamse overheid zijn toegewezen.

HET BELEIDSDOMEIN FINANCIËN EN BEGROTING

Naast het departement Financiën en Begroting maken nog een aantal agentschappen deel uit van het Beleidsdomein Financiën en Begroting. Het Agentschap Vlaamse Belastingdienst staat onder meer in voor de inning van een aantal belangrijke eigen en oneigenlijke belastingen zoals de onroerende voorheffing en de leegstandsheffing op woningen en bedrijfsruimten. Het Agentschap Centrale Accounting volgt de begrotings- en boekhoudverrichtingen op en certificeert deze. Het Agentschap Vlaams Toekomstfonds is opgericht als fonds om een buffer te zijn in het budgettaire beleid. Het laat de Vlaamse overheid toe om op langere termijn een gezonde budgettaire koers te varen.

Naast de agentschappen bestaan in het beleidsdomein ook nog 2 Vlaamse Openbare Instellingen van het type A (instellingen rechtstreeks onder de bevoegdheid van de minister): het FFEU (Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven) en het VFLD (Vlaams Fonds voor de Lastendelging). Het FFEU werd opgericht om de overschotten van de begroting te recupereren en te herverdelen in de vorm van krachtige investeringsimpulsen voor Vlaanderen. Het VFLD heeft als opdracht de lasten uit het verleden te lenigen.

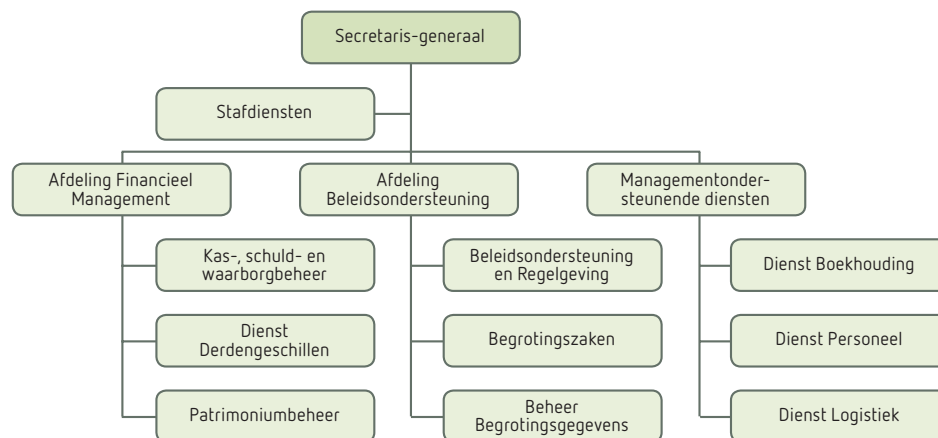
(7)

STRUCTUUR

Om haar opdracht te kunnen vervullen is het departement opgebouwd uit vier afdelingen:

- Stafdiensten en ICT - cel
- Financieel Management
- Beleidsondersteuning en Begroting
- Managementondersteunende Diensten

Aan het hoofd van het departement staat secretaris – generaal Hedwig Van der Borght.

TAKEN

Waar de stafdiensten en de afdeling managementondersteunende diensten een ondersteunende functie hebben voor het hele beleidsdomein (boekhouding, HRM, logistiek, informatiebeheer, ICT, communicatie, interne controle,...), vervullen de afdelingen Financieel Management en Beleidsondersteuning en Begroting specifieke taken.

De dienst Kas-, Schuld- en Waarborgbeheer binnen de Afdeling Financieel Management staat in voor het beheer van de kas en de schulden van de Vlaamse overheid, en beheert de waarborgen die de Vlaamse overheid geeft. De dienst Derdengeschillen zorgt voor de afhandeling van betalingen die omwille van bijvoorbeeld een geschil om bijzondere aandacht vragen. Deze dienst staat in voor de betalingen van de Vlaamse overheid aan andere dan de oorspronkelijke begunstigen. De dienst Patrimoniumbeheer beheert de roerende en onroerende goederen in eigendom van de Vlaamse overheid die geen specifieke bestemming meer hebben. Meestal worden de onroerende goederen openbaar verkocht. De financiële activa zoals de aandelen in Dexia, Ethias,... worden daarentegen in beheer genomen, zodat het specifiek regeringsbeleid kan worden voortgezet.

(8)

De afdeling Beleidsondersteuning en Begroting heeft heel andere doelstellingen. De eerste dienst, Beleidsondersteuning en Regelgeving, heeft de fiscaliteit als haar werkdomein. Deze dienst staat de beleidsbepalers bij de beleidsvoorbereiding bij, en reikt beleidsvoorstellen aan. Ook coördineert ze de regelgeving inzake financiën en begroting en volgt ze deze op. Daarnaast staan zowel de dienst Begrotingszaken als Beheer Begrotingsgegevens in voor het begrotingsproces van de Vlaamse Gemeenschap. De dienst Begrotingszaken volgt ook de uitvoering van de begroting door de Vlaamse ministers op, en formuleert begrotingsadviezen. Bovendien stelt ze de uitgaven- en middelenbegroting op waarvoor ze de jaarlijkse begrotingsopmaak coördineert, en maakt ze een meerjarenbegroting. De dienst Beheer Begrotingsgegevens staat in voor de ondersteuning bij het begrotingsproces.

<http://fin.vlaanderen.be>

Het departement FB: onze projecten met maatschappelijke impact

EEN ROLLENDE MEERJARENBEGROTING

In 2008 ondersteunde de afdeling Beleidsondersteuning en Begroting de bevoegde minister bij de opmaak van een meerjarenbegroting. Hier wordt een inschatting gemaakt van de budgettaire situatie voor de komende 5 jaren. Dit werk gebeurt elk jaar opnieuw voor de komende periode van 5 jaren. In die zin zijn de opeenvolgende meerjarenbegrotingen "rollend".

Het departement speelt een coördinerende rol bij de opmaak van de jaarlijkse begroting (en de jaarlijkse begrotingscontrole). Na goedkeuring van de begroting in het Vlaams Parlement is de Vlaamse Regering gemachtigd om de kredieten, voorzien in de begroting, ook daadwerkelijk uit te geven.

De meerjarenbegroting is, in tegenstelling tot de jaarlijkse begroting, geen verplicht document. Het machtigt de Vlaamse Regering dus niet tot het doen van uitgaven. Met de opmaak van de meerjarenbegroting wil het departement Financiën en Begroting haar steentje bijdragen tot behoorlijk bestuur. Het is inderdaad van groot belang om een inzicht te krijgen in de vermoedelijke evolutie van de Vlaamse overheidsinkomsten en -uitgaven én om de budgettaire gevolgen op termijn te kennen van het huidige beleid. Zonder meerjarenbegroting mist de jaarlijkse begroting perspectief en vaart het overheidsschip blind: de Vlaamse Regering krijgt aldus inzicht in de begrotingsruimte in de volgende jaren.

De meerjarenbegroting wordt ook besproken in het Vlaams Parlement en geanalyseerd door gespecialiseerde adviesorganen, zoals de Sociaal Economische Raad voor Vlaanderen (SERV).

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Algemene begroting Vlaamse ministeries						
ESR gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting	23.842.541	24.393.117	25.534.918	26.487.564	27.581.534	28.722.161
ESR gecorrigeerde uitgaven algemene begroting	-17.393.658	-18.062.478	-18.631.420	-19.040.273	-19.437.047	-19.852.900
Vorderingensaldo Vlaamse ministeries (a)	6.448.883	6.330.639	6.903.499	7.447.291	8.144.487	8.869.261
Begrotingen te consolideren instellingen						
ESR gecorrigeerde ontv. van te consolideren instellingen	1.227.543	1.240.602	1.254.383	1.276.585	1.299.691	1.323.213
ESR gecorrigeerde uitg. van te consolideren instellingen	-7.672.822	-8.189.943	-8.422.011	-8.601.124	-8.749.206	-8.898.418
Vorderingensaldo te consolideren instellingen (b)	-6.445.279	-6.949.341	-7.167.628	-7.324.539	-7.449.515	-7.575.204
Vorderingensaldo (a) + (b)	3.604	-618.702	-264.130	122.751	694.973	1.294.057
Correcties (reservevorming Zorgfonds en onderbenutting begroting)	-1.025	266.806	263.661	261.773	260.145	258.754
Gecorrigeerd vorderingensaldo	2.579	-351.896	-469	384.524	955.118	1.552.811

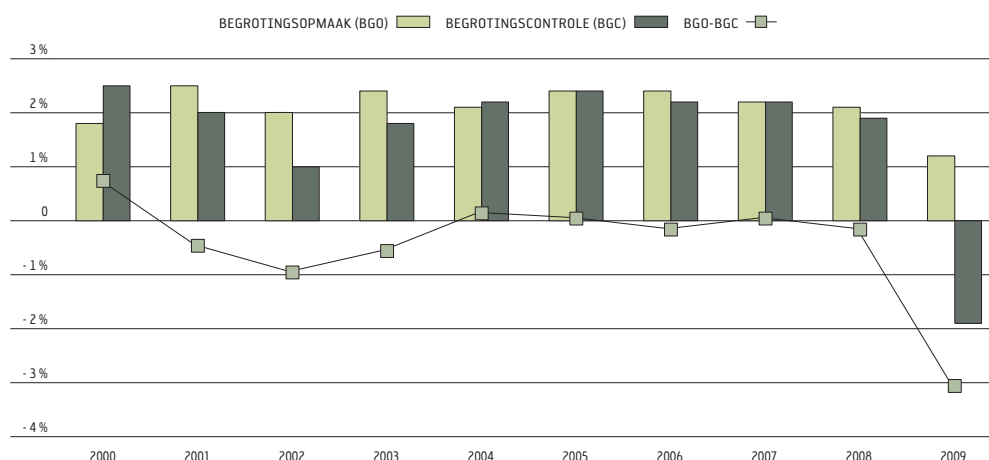
(9)

De meerjarenbegroting 2009-2014 werd einde 2008 ingediend in het Vlaams Parlement. De cijfers tonen aan dat de budgettaire ruimte de komende jaren kleiner wordt dan in het recente verleden. Wanneer de toekomstige geraamde inkomsten en uitgaven van de Vlaamse overheid worden samengeteld (waarbij een onderscheid wordt gemaakt enerzijds de "kernadministratie" of de Vlaamse ministeries en anderzijds de aparte rechtspersonen binnen de Vlaamse overheid zoals de VDAB, de Lijn, Kind en Gezin) én wanneer de cijfers worden aangepast aan de boekhoudmethodes van de Europese Unie ("ESR gecorrigeerd") en na enkele andere technische correcties, dan zien we als resultaat voor de jaren 2010 en 2011 een negatief "vorderingensaldo".

Sinds de opmaak van deze meerjarenbegroting in het najaar van 2008, is de algemene economische toestand helaas grondig gewijzigd. Verschillende uitgangspunten die ten grondslag lagen aan de hier geciteerde cijfers zullen dan ook moeten worden aangepast, zoals de geraamde economische groei. Want de snelheid van de veranderingen heeft de hele wereld, en ook ons, verrast.

De raming van toekomstige inkomsten en uitgaven zal in de komende periode van economische volatiliteit nog aan belang winnen. Midden 2009 zal de meerjarenbegroting alvast geactualiseerd worden. Want de begrotingsminister en de Vlaamse Regering permanent op de hoogte houden van de budgettaire vooruitzichten is een basisopdracht van het departement FB. Zoals blijkt uit volgende grafiek, is dit allerm minst een overbodige luxe. Er blijkt immers een verschil uit tussen de vooruitzichten over de overschotten bij de begrotingsopmaak en -controle. Dit verschil is zeker groot voor 2009: meer dan 3 procent zonder bijkomende maatregelen.

VERSCHIL VOORZIENE OVERSCHOTTEN NA BEGROTINGSOPMAAK EN -CONTROLE

(10)

Wellicht doen we er ook goed aan om de toekomstige meerjarenbegrotingen het onderwerp 'stressanalyse' dieper uit te werken, zodat de Regering op een onderbouwde wijze gebruik kan maken van het unieke instrument dat zij eind 2007 heeft gecreëerd: het Toekomstfonds.

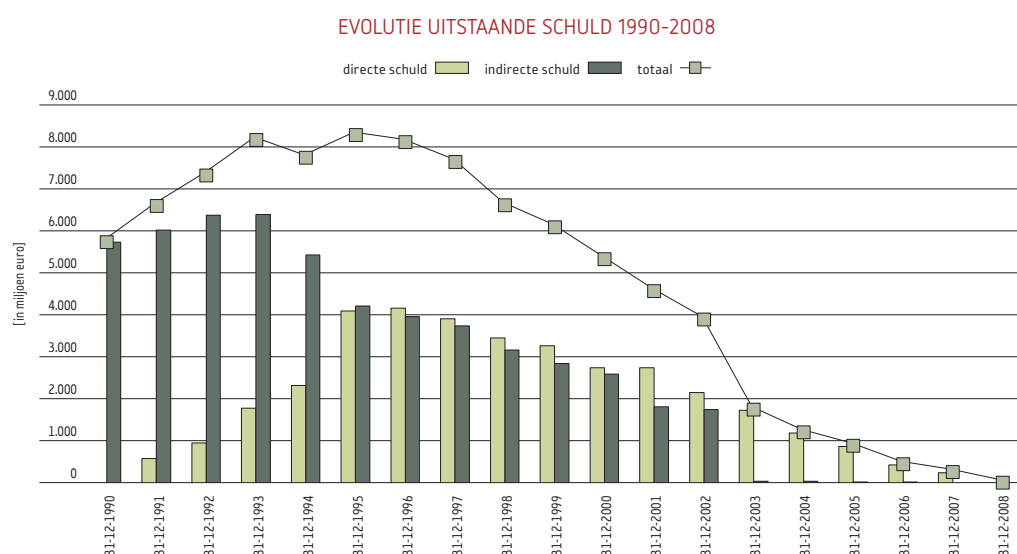
<http://fin.vlaanderen.be/begroting>

NULSCHULD GEREALISEERD

De afgelopen jaren leverde de Vlaamse overheid grote inspanningen om Vlaanderen schuldenvrij te maken. In 2008 rondde de afdeling Financieel Management van het departement Financiën en Begroting deze jarenlange beleidsoptie tot vermindering van de schulden effectief af. De nulschuld werd eind 2008 bereikt.

Sinds 1998 kende de Vlaamse begroting meestal een positief saldo. Daardoor konden kasoverschotten worden opgebouwd. Deze kasoverschotten gebruikte de Vlaamse Regering voor het nemen van kapitaalparticipaties, voor het voorbereiden van de toekomst door aan reservetvorming te doen (zoals in 2007 met de oprichting van het IVA Vlaams Toekomstfonds) én voor de realisatie van de beleidsoptie tot een versnelde schuldafbouw.

De Vlaamse overheid kende eind 1995 nog een totale schuldenlast van 8,3 miljard euro. Begin 2008 was deze schuld reeds merkkelijk geslonken. In 2008 werden nog 22,8 miljoen euro intrestlasten betaald.

Wat betreft de vervroegde terugbetaling van de resterende directe schuld werd al in 2007 een belangrijke stap gezet. Toen werd een akkoord bereikt voor de vervroegde terugbetaling van een consolidatielening. In 2008 is dan de laatste fase afgerond. Voor alle resterende leningen werd met de betrokken financiële instellingen onderhandeld over vervroegde terugbetaling. Deze is ook effectief gebeurd. De Vlaamse overheid is per 1 januari 2009 dus vrij van schulden en daardoor ook vrij van rentelasten. De hierdoor uitgespaarde intresten kunnen vanaf nu voor andere zaken worden ingezet.

Ook de indirecte schuld van de Vlaamse overheid is zo goed als volledig verdwenen na het inschrijven van extra kredieten tijdens de eerste en tweede begrotingscontrole 2008 voor deze operatie. Daartoe werd over de vervroegde terugbetaling van een lening van het Muhka (Museum voor Hedendaagse Kunst in Antwerpen) onderhandeld.

<http://fin.vlaanderen.be/financien>

(11)

OVERNAME GEMEENTELeningen

Hoewel de nulschuld in 2008 kon worden gerealiseerd, waren er ook al in 2007 kasoverschotten. Deze konden omwille van de Europese boekhoudregels slechts aangewend worden voor schuldafbouw. Eind 2007 sloten de Vlaamse Regering en de 308 Vlaamse gemeenten een Lokaal Pact af dat voorzag in de overname en vervroegde terugbetaling door de Vlaamse overheid van schulden van de gemeenten à rato van 100 euro per inwoner. In ruil namen de gemeenten een aantal engagements op zich van vooral fiscale aard: geen belastingverhogingen met betrekking tot het jaar 2009, geen nieuwe forfaitaire gezinsbelastingen, de afschaffing van de belasting op kantoorruimten en op tewerkgesteld personeel, en het voeren van een bedrijfsvriendelijke en transparante fiscaliteit.

Met de overname en vervroegde terugbetaling van de gemeenteleningen gebruikte de Vlaamse overheid haar kasoverschotten zonder het begrotingsoverschot in het gedrang te brengen. Tegelijk droeg ze bij tot het scheppen van budgettaire ademruimte voor de gemeenten op langere termijn. Bijkomend bekwamen de gemeenten binnen het huidige grimmige financiële klimaat, de mogelijkheid om die leningen te laten overnemen en aflossen die in de toekomst voor onaangename verrassingen zouden kunnen zorgen.

Het departement Financiën en Begroting was de spil van het project om de overname en vervroegde terugbetaling in goede banen te leiden. Dit project vereiste een intensieve en permanente communicatie met elk van de 308 gemeenten én met de belangenbehartiger van de gemeenten, de VVSG (Vereniging van Vlaamse steden en gemeenten). Dit gebeurde onder meer via de publicatie van een omzendbrief, via een telefonische permanentie en een specifieke website. Daarnaast werden ook correcte en juridisch onderbouwde afspraken met de financiële instellingen gemaakt. Tevens werd een samenwerking opgestart met een externe partner, Finance Active, die een programma ter beschikking stelde om te berekenen welke leningen het voordeligst waren om vervroegd terug te betalen. Tenslotte was er een nauw overleg met de collega's van het agentschap Binnenlands Bestuur over de relatie tussen dit project en het globale Lokaal Pact.

De Afdeling Financieel Management werkte een procedure uit waarbij de gemeenten een volledige analyse van hun leningenportefeuille konden laten maken met het oog op de optimale selectie van de terug te betalen leningen. De gemeenten hadden immers de vrijheid om de leningen te kiezen die ze wensten over te dragen. De Vlaamse overheid betaalde tot op een zekere hoogte de eventuele wederbeleggingsvergoeding. Zodra deze vergoeding hoger was dan een bepaald percentage van de lening of deze vergoeding zijn oorsprong vond in minder gunstige rentemarges, moest de gemeente zelf een deel van de wederbeleggingsvergoeding dragen. De gemeenten werden op deze manier verantwoordelijk gemaakt voor hun eigen financieel beleid.

(12)

Na een maandenlange intensieve voorbereiding werden op 11 juni 2008 de eerste overnames en vervroegde terugbetalingen van de gemeenteleningen gerealiseerd. De operatie was afgerond op 30 september 2008, volledig volgens de planning. Ook de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de 5 provincies konden genieten van de overname van een gedeelte van hun leningen door de Vlaamse overheid. Dit gebeurde respectievelijk op 29 september en op 8 december 2008.

Zo werden op enkele maanden tijd bijna 6.000 individuele leningen overgenomen voor een totaal bedrag van 642 miljoen euro. De totale wederbeleggingsvergoeding bedroeg ongeveer 13 miljoen euro of 2% van het overgenomen bedrag, grotendeels betaald door de Vlaamse overheid zelf. Deze operatie zorgt voor de gemeenten voor een jaarlijkse intrestbesparing van 183 miljoen euro.

 <http://fin.vlaanderen.be/lokaalpact>

NAAR EEN KILOMETERHEFFING VOOR VRACHTWAGENS

Het regeerakkoord van de Vlaamse Regering bepaalde dat zou worden nagegaan hoe een eventueel wegvignetstelsel kan worden ingericht. Via zo'n wegvignet wilde de Vlaamse Regering twee doelstellingen realiseren: de toepassing van het principe "de vervuiler betaalt" via de autofiscaliteit, én het laten meebetalen van de buitenlandse voertuigen voor het onderhoud van het Vlaamse wegennet.

Het bleek echter niet mogelijk om de standpunten van de 3 gewesten in België met betrekking tot een mogelijk wegvignet te verzoenen met de Europese regelgeving. Daarom annuleerde de Vlaamse Regering het project. Meteen werd in het daaropvolgende debat in het Vlaams Parlement echter een alternatief aangekondigd: er zou een kilometerheffing voor vrachtwagens worden ingevoerd.

Deze beslissing vormde de start van een Ambtelijke Werkgroep Kilometerheffing. Het departement FB leidde deze werkgroep waarbij ook de beleidsdomeinen "Mobiliteit en Openbare Werken" en "Leefmilieu, Natuur en Energie" een voorname rol speelden. Gestart eind 2007, legde de werkgroep een jaar later, op 19 december 2008, aan de Vlaamse Regering een eindrapport voor. Dit rapport is ondertussen voor verder advies bezorgd aan de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA)

Het traject in 2008 is een mooi voorbeeld van wat beleidsvoorbereidend werk kan zijn. Met de andere gewesten in België én met de buurlanden - voornamelijk Nederland - werden intensieve gesprekken gevoerd met het oog op samenwerking bij de invoering van een kilometerheffing. Met de Europese commissie werden de mogelijkheden afgetast die de geldende Europese regelgeving biedt. En via een bevraging van alle beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid werd gestreefd naar een gecoördineerd Vlaams voorstel.

De werkgroep onderzocht diverse aspecten van de problematiek: de fiscale en economische gevolgen (vooral voor de vervoerssector), de technologische mogelijkheden en beperkingen, het milieuaspect, de verkeerskundige modellen, de meer organisatiegebonden elementen en de kostprijs voor de overheid bij de invoering van een dergelijk systeem (dat via een publiek-private samenwerking zou gebeuren). Het onderzoek binnen de werkgroep gebeurde met ondersteuning van het PPS-kenniscentrum van het beleidsdomein DAR (Diensten Algemeen Regeringsbeleid), het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting, en het Leuvense studie bureau TML (Transport and Mobility Leuven).

Het eindrapport van de Ambtelijke Werkgroep formuleerde volgende standpuntbepaling van de Vlaamse overheid: de invoering van een kilometerheffing voor zowel zware als lichte vrachtwagens op het volledige Vlaamse wegennet. Mobiliteitsstudies hebben immers uitgewezen dat sluipverkeer het resultaat is van de beperking van de heffing tot de primaire wegen. De hoogte van het tarief is nog onbepaald, maar het mag de concurrentiepositie van de transportsector niet al te zeer beïnvloeden, én het moet zeker zijn gemoduleerd in functie van de vervuilingsgraad van de vrachtwagens. Het eindrapport stelt verder dat de heffing, fiscaaltechnisch, moet beschouwd worden als een oneigenlijke gewestbelasting. Dit laat de transportsector toe om de heffing in mindering te brengen bij de vennootschapsbelasting. Bovendien zou Vlaanderen afzien van de heffing van het eurovignet. Het eindrapport somt tenslotte op een gedetailleerde manier de specificaties op inzake technologie en organisatiemodaliteiten, waaraan het uiteindelijke systeem moet beantwoorden.

(13)

Met haar eindverslag heeft de Ambtelijke Werkgroep Kilometerheffing alle betrokken actoren bij het beslissingsproces een degelijk onderbouwd werkstuk bezorgd. Maar daarmee is het werk nog verre van af. Het is de nieuwe Vlaamse Regering die in dit dossier eindbeslissingen zal nemen. Het departement FB staat klaar om hieraan verdere ondersteuning te bieden.

Het departement Financiën en Begroting : onze dienstverlening binnen de Vlaamse overheid

POOLING VAN DE VERZEKERINGEN

Het departement Financiën en Begroting is ook een dienstverlener naar andere entiteiten binnen de Vlaamse overheid. Binnen dit deel van haar takenpakket heeft het in 2008 onder meer een nieuwe impuls gegeven aan de al lang bestaande 'pooling' van de verzekeringen.

Een dergelijke pooling van de verzekeringen bestaat sinds 1998 voor Vlaamse openbare instellingen, diensten met afzonderlijk beheer, en agentschappen. De voordelen verbonden aan deze pooling zijn niet alleen van financiële aard zoals premie- of beheerskostenverlagingen, maar ook van kwalitatieve aard zoals verbeterde risicodekking en een écht risicobeheer.

Concreet betekent dit dat de Vlaamse overheid voor rekening van 47 entiteiten volgende verzekeringen afsloot:

- Een algemene aansprakelijkheidsverzekering;
- Een objectieve aansprakelijkheidsverzekering na brand en ontploffing;
- Een algemene patrimoniumverzekering alle risico's brand;
- Een verzekering alle risico's elektronica;
- Een verzekering alle risico's kunstvoorwerpen;
- Een arbeidsongevallenverzekering.

Gezien de specificiteit van de verzekeringsmarkt is een ondersteuning van een verzekeringsmakelaar noodzakelijk. De uitvoering van de makelaarsopdracht bestaat uit het beheer van de verzekeringsovereenkomsten gesloten door of voor rekening van voormelde instellingen, en de advisering en bijstand met het oog op het bekomen van het meest optimale risico- en verzekeringsbeheer om de risico's te dekken.

(15)

Tussen 1998 en 2007 werd deze makelaarsopdracht uitgevoerd door Van Breda Risk & Benefits. Omwille van de aangehaalde voordelen besliste de Vlaamse Regering om de pooling van de verzekeringen ook na het verstrijken van dit contract verder te zetten en een nieuwe verzekeringsmakelaar aan te stellen.

Na het uitschrijven van een overheidsopdracht, besliste de Vlaamse Regering om de opdracht tot aanstelling van een verzekeringsmakelaar voor de pooling van de verzekeringen van de agentschappen voor 4 jaar aan AON Belgium NV te gunnen. Het contract startte op 26 januari 2008.

Voor een betere opvolging van het makelaarscontract en de pooling, nam het departement ook het initiatief om een stuurgroep op te richten met daarin vertegenwoordigers van de gepoolde agentschappen en de verzekeringsmakelaar.

AON kreeg meteen de opdracht de bestaande verzekeringen grondig te evalueren en de Vlaamse Regering advies en bijstand te verlenen bij het onderhandelen van nieuwe verzekeringscontracten om zo de meest optimale dekking te bekomen.

Intussen kreeg het Departement Financiën en Begroting meerdere aanvragen van nog niet-gepoolde agentschappen en instellingen om ook in het systeem te mogen stappen. Aangezien de wijzigingen ten gevolge van BBB nog niet (volledig) zijn vertaald in de pooling heeft de stuurgroep de verzekeringsmakelaar verzocht de mogelijkheden tot uitbreiding/inkorting van de lijst van gepoolde entiteiten te onderzoeken.

(16)

NIEUWE KASSIERSCONTRACTEN

Elke dag verrichten de diverse entiteiten van de Vlaamse overheid honderden betalingen en innen ze gezamenlijk evenveel ontvangsten. Het kan daarbij gaan om grote en kleine sommen, via overschrijvingen of in contanten. De uitvoering van deze verrichtingen gebeurt door een centraal aangestelde bank. Het is het departement Financiën en Begroting dat deze bank aanstelt, zowel voor de verrichtingen van de Vlaamse ministeries als voor de verrichtingen van de externe rechtspersonen. Op deze manier faciliteert het departement Financiën en Begroting dus ook dit proces.

De kassierscontracten verlenen aan de kassier een exclusiviteit voor de volgende opdrachten:

- de materiële verwerking van de ontvangsten en de uitgaven voor de Vlaamse ministeries en de verzelfstandigde agentschappen;
- het bijhouden van de financiële rekeningen;
- rentevergoeding op de bijgehouden financiële rekeningen (kaspositie);
- het verrichten van beleggingen en ontleningen voor een duurtijd van ten hoogste 7 kalenderdagen;
- het permanent verschaffen van een kredietlijn.

De lopende kassierscontracten dateerden van oktober 1998 en konden eind 2008 niet meer verlengd worden. In de loop van 2008 werd daarom, na een evaluatie over de werking van de kassiersfunctie, een overheidsopdracht uitgeschreven voor de vernieuwing van deze contracten. Deze overheidsopdracht vond plaats gedurende de tweede jaarhelft van 2008, een zeer woelige periode op de financiële markten met grote onzekerheid voor de banken. In een eerste procedure werd als bij toeval de uiterste antwoordtermijn vastgesteld op 30 september: het inmiddels beruchte weekeinde waarin zowat alle grote financiële instellingen een eerste keer moesten gered worden. Daarom werd deze procedure stopgezet, en werd uiteindelijk, na goedkeuring door de Inspectie van Financiën, gekozen voor het voeren van een onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking.

Na onderhandelingen met de aangeschreven banken werd beslist om Dexia Bank als kassier van de Vlaamse ministeries aan te stellen en KBC Bank als kassier voor de extern verzelfstandigde entiteiten. Deze banken zullen de kassiersfunctie van de Vlaamse overheid opnemen voor de volgende 3 jaar (2009 – 2011). Het zijn dezelfde banken die ook de afgelopen 10 jaar de kassiersfunctie hebben volbracht.

Voor een contractduur van 3 jaar werd bewust gekozen, omdat verwacht mag worden dat in de loop van 2011 de mogelijkheid zal bestaan van de overname van de rekeningnummers. Daardoor wordt het makkelijker om zonder al te veel kosten (bijvoorbeeld aan de boekhoud- en betalingssystemen) over te schakelen van de ene bank naar een andere. Bovendien zal tegen dan de transitie naar SEPA (Single European Payment Area) zijn afgerond én zal binnen de Vlaamse ministeries ook een nieuwe versie van het boekhoudsysteem ORAFIN operationeel zijn. Alles zal dus in orde zijn om in 2011 een nieuwe overheidsopdracht uit te schrijven.

(17)

INTERNE CONTROLE

Het departement Financiën en Begroting nam in 2008 het voortouw in het project financiële interne controle binnen de Vlaamse overheid. Want hoewel door de operatie Beter Bestuurlijk Beleid elke lijnmanager binnen de Vlaamse overheid over een ruime mate van autonomie beschikt, is deze lijnmanager ook expliciet verantwoordelijk voor de interne controle (of organisatiebeheersing) binnen zijn organisatie.

Het referentiekader voor de interne controle is de "Leidraad Interne Controle – Organisatiebeheersing" opgemaakt onder leiding van de "Werkgroep Interne Controle" bestaande uit een delegatie van de kabinetten, de entiteiten en de belangrijkste controleactoren van de Vlaamse overheid. In deze leidraad worden voor alle onderdelen van een organisatie controledoelstellingen geformuleerd. Hieraan moet een organisatie voldoen wil ze "onder controle" zijn. Men kan de mate van maturiteit van interne controle ook meten. De "Leidraad" kent een maturiteitsscore toe op een schaal van 0 tot 5. De Vlaamse Regering heeft elke entiteit van de Vlaamse overheid opgedragen een stappenplan op te maken dat moet aantonen hoe de organisatie tegen eind 2010 een maturiteitsscore "3" zal behalen inzake interne controle.

Het departement Financiën en Begroting heeft zowel in 2007 als in 2008 een voorname rol gespeeld inzake interne controle. Er werd in 2007 actief meegewerkt met de Werkgroep Interne Controle aan een nieuwe versie van de Leidraad en in 2008 werden verduidelijkingen gepubliceerd over het thema "financiële interne controle".

Bovendien werd gewerkt aan de permanente verbetering van de organisatiebeheersing van het departement Financiën en Begroting zelf. De volgende werkzaamheden moeten in dit kader zeker worden vermeld:

- een exhaustieve inventarisatie van de processen van het departement is opgemaakt waarbij de belangrijkste processen zijn beschreven of uitgetekend;
- een algemene risico-analyse is uitgevoerd met, per risico, de mogelijke impact, de graad van waarschijnlijkheid, en de risicograad. Daarbij werden noodzakelijke beheersmaatregelen opgesomd;
- een selectie van indicatoren is opgemaakt. Deze indicatoren geven een overzicht van de werking van het departement en stellen het directiecomité in staat om te sturen waar nodig;
- zowel in mei 2007 als in december 2008 werd, aan de hand van de "Leidraad" door het directiecomité een zelfevaluatie uitgevoerd naar de mate van maturiteit inzake interne controle.

Uit de zelfevaluatie, opgezet volgens het stramien en methodiek van de leidraad interne controle binnen de Vlaamse overheid en telkens uitgevoerd door meerdere personen per thema, blijkt dat het behalen van de doelstelling om maturiteitsniveau 3 te bereiken in alle geformuleerde thema's tegen 2010 een uitdaging vormt.

(18)

THEMA	mei/07	dec/08
	maturiteit	maturiteit
doelstellingen en risicomanagement	1,50	1,63
belanghebbendenmanagement	1,00	0,83
monitoring	0,67	1,00
organisatiestructuur	2,50	1,00
HRM	2,00	2,00
organisatiecultuur	0,17	0,67
informatie en communicatie	0,25	2,25
financieel management	1,90	2,10
facility management	2,00	2,00
ICT	1,93	2,14

Deze zelfevaluaties vormen dan ook de basis voor de opmaak, begin 2009, van een “stappenplan interne controle 2009-2010”. Daarbij bepaalt het departement die thema's die voor haar prioritair zijn om de vooropgestelde doelstelling te behalen.

EEN VEILIGE EN ZEKERE ICT - OMGEVING

In opdracht van de Vlaamse Belastingdienst, ondersteunt het departement Financiën en Begroting de uitbouw van een Vlaams Fiscaal Platform (VFP). Dit VFP werd gebouwd met moderne informaticamiddelen die het beheer en de verwerking van gegevens vergemakkelijken, zowel voor de belastingsambtenaren als voor de burger. Het geheel is bovendien op een snelle en efficiënte manier uitbreidbaar, zodat het platform zonder problemen in de toekomst andere belastingen kan verwerken. Dit laat toe het in eigen beheer nemen van de inning van gewestelijke belastingen - zoals bijvoorbeeld vanaf 2010 de verkeersbelastingen -, daadwerkelijk te realiseren.

Applicatiemodel: een platform

Het voortraject van het VFP startte in 2003. Dit resulteerde in een procesmodellering, een behoefteanalyse en een toekomstgerichte ICT-architectuurstudie. De toepassing werd opgezet als een modulair platform waarbij alle functionaliteiten van het proces van de belastingen apart werden uitgevoerd. Hierdoor ontstaat er een platform waarop alle belastingen kunnen worden verwerkt.

Dit platform bestaat uit de volgende grote blokken:

- Een beveiligde toegangslaag voor de verschillende soorten doelgroepen: de burger (zowel informatief als e-govtoepassingen), de notarissen, de gerechtsdeurwaarders,...;
- Een beveiligde toegangslaag voor de dossierbehandelaars;
- Een gegevensbank die alle informatie bevat die nodig is om de belastingen te heffen;
- Een fiscale module waar alle stappen van een belasting worden uitgevoerd en de financiële afhandeling wordt opgevolgd;
- Een technische tussenlaag waardoor alle componenten met elkaar in verbinding staan.

ICT Infrastructuur : garanties voor een performant, betrouwbaar en beveiligd systeem

Om de continuïteit van de inning van de belastingen te verzekeren, wordt, rekening houdende met de vereisten inzake privacy, een uitwijkcentrum voorzien. Alle voorzieningen (zowel voor wat betreft de computerzaal, de infrastructuur als de netwerking) worden redundant uitgevoerd.

Om dit te realiseren worden volgende acties uitgevoerd:

- De data die zich binnen de persoonlijke levenssfeer van de burger bevinden beveiligen;
- De continuïteit van de inning van de belastingen verzekeren;
- De performantie van de belastingstoepassing verzekeren.

Bescherming van de privacy

Om een belasting correct te kunnen innen, zonder daarbij de burger voortdurend en onnodig lastig te vallen met de vraag om gegevens, is het belangrijk dat het VFP over de juiste gegevens beschikt van de belastingplichtigen, van de belastbare elementen en van de belastbare feiten. Het VFP moet al deze elementen aan elkaar kunnen koppelen. De wet op de privacy stelt hoge eisen inzake fysieke en elektronische toegangsbeveiliging van deze gegevens. De nodige technische maatregelen, zoals een toegangscontrole van de locaties, de autorisaties van de gebruikers die toegang hebben tot de bestanden en de toepassing, het opslaan van alle acties op deze gegevens, zodat deze per actor traceerbaar zijn, de asynchrone toegang (met andere woorden: afschermbaar tegen aanvallen van hackers) vanuit de internetwereld en de controle inzake beveiliging worden heel nauwgezet uitgewerkt. Een externe firma zal op geregelde tijdstippen een beveiligingsaudit uitvoeren.

(20)

Steunpunt Fiscaliteit en Begroting

Om het Vlaamse beleid wetenschappelijk te ondersteunen, werden verschillende steunpunten opgericht. Ook het beleidsdomein Financiën en Begroting wordt wetenschappelijk gevoed. Het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting, een consortium van onderzoekers verbonden aan de Hogeschool Gent, UGent en KULeuven, neemt deze opdracht waar. Het is een consortium van onderzoekers dat in de periode 2007 - 2011 tot doel heeft wetenschappelijk onderzoek te voeren naar overheidsfinanciën, fiscaliteit en macro-economie in Vlaanderen. Het onderzoek van het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting is daartoe gegroepeerd in sporen en projecten.

Het **eerste spoor** focust op de Vlaamse gewestbelastingen. In 2008 werden drie deelonderzoeken afgewerkt als evaluatie van de hervorming van de schenkingsrechten op roerende goederen.

Het eerste deelonderzoek betrof de analyse van de online bevraging van 1050 personen in de leeftijdsgroep 25-50 jaar. Hieronder zaten voornamelijk potentiële begunstigden en in tweede orde vroege schenkers. De bevraging wees uit dat de kennis over de fiscaliteit op erflaten en schenking erg pover is. Positiever is dat de hervorming op veel bijval kan rekenen bij de bevragede groep. Het onderzoek ligt in de lijn van een eerdere conclusie van het expertenonderzoek: schenkers gaan pas over tot een schenking wanneer de begunstigde enige maturiteit en stabiliteit heeft bereikt in zijn professionele en persoonlijke leven.

Het tweede deelonderzoek analyseerde de data die werden verzameld op basis van 2686 schenkingsaktes geregistreerd in 9 registratiekantoren in Vlaanderen. Doelstelling van de gegevensverzameling was opnieuw inzicht te bekomen in het profiel van schenkers en begunstigden. In tweede instantie wilde de analyse ook nagaan of sinds de hervorming van 2004 deze profielen gewijzigd zijn. Inzake het profiel van de schenker leren we dat de gemiddelde leeftijd van de schenkers 76.8 jaar is. Niet alleen neemt het aantal schenkers per leeftijdsklasse toe naarmate de gemiddelde leeftijd stijgt. Oudere schenkers lijken bovendien méér te geven dan jongere schenkers. De gemiddelde leeftijd van de begunstigden is 46.8 jaar. Een kleine helft van de begunstigden is zelfs gemiddeld ouder dan 50 jaar. De hervorming lijkt het gebruik van schenkingsaktes bij de overdracht van roerende goederen aangezwengeld te hebben zoals voorspeld door eerder onderzoek. De geschonken bedragen liggen bovendien hoger na de hervorming. We noteren verhoudingsgewijs meer schenkingen in de zijlijn dan vóór 2004.

(21)

Het derde deelonderzoek focuste op de hervorming van de schenkingsrechten op bouwgronden. De centrale onderzoeksvraag is of we vanaf het ogenblik dat de hervorming op de bouwgronden in werking trad een structurele wijziging zien in de prijsevolutie die niet verklaard wordt door de klassieke determinanten van de vraag naar bouwgronden. Na controle van de verschillende variabelen, geven alle geschatte specificaties een duidelijke extra prijsstijging aan in de periode na de hervormingen. Op dit ogenblik is het echter niet mogelijk deze extra prijsverhoging specifiek toe te schrijven aan de hervorming. In dezelfde periode noteren we immers nog tal van andere fiscale initiatieven van de diverse overheden (bv. fiscale regularisatie).

Het **tweede spoor** van het Steunpunt onderzoekt de mogelijke uitdagingen voor de Vlaamse overheidsfinanciën. In een eerste deeltraject werden de te verwachten effecten van de vergrijzing en de ontgroening op de overheidsfinanciën onderzocht. Hiertoe werd in 2008 het bestaande analysemodel uitgebreid.

Het model werd in 2008 gebruikt om verschillende scenario's te testen. Zo werd onder meer gekeken welke de impact is van bijvoorbeeld de werkzaamheidsgraad op de inkomsten voor de Gemeenschappen en Gewesten door de Bijzondere Financieringswet.

Het tweede deeltraject betrof de analyse van haalbare scenario's voor de uitbreiding van de gewestelijke bevoegdheden. Inzake de personenbelasting en de vennootschapsbelasting werden drie regionaliseringsmodellen verder uitgediept. Het traject leidde tot voorstellen m.b.t. een haalbaar en werkbaar gesplitst tarief- of kortingenmodel. Deze suggesties werden verder bediscussieerd met een beperkt proefpanel van vennootschappen die belangrijk zijn voor het Belgische economische weefsel. Uit deze gesprekken blijkt dat het aantal multi-regionale vennootschappen een kleine minderheid vormt. Inzake de personenbelasting werden een aantal sporen bewandeld om de huidige reglementering werkbaarder en slagvaardiger te maken. Specifiek wordt hier gedacht aan het artikel dat er in voorziet dat belastingverminderingen/belastingvermeerderingen moeten gelden voor alle belastingplichtigen die aan bepaalde criteria en het lokalisatiecriterium voldoen. De opcentiemen en kortingen moeten ook verband houden met de gewestbevoegdheden.

Het **derde spoor** focust op de relatie tussen de fiscaliteit, de economische groei en de werkgelegenheid.

Het eerste deelonderzoek onderzocht het verband tussen de vennootschapsbelasting en nieuwe starters. De analyses wijzen uit dat de vennootschapsbelasting in de verschillende geteste specificaties een duidelijke impact heeft op de 'entry rate' in diverse sectoren.

Het tweede deelonderzoek betrof een nieuw traject gericht op de ontwikkeling van een algemeen evenwichtsmodel voor Vlaanderen. Dat model heeft tot doel de verschillen tussen landen in werkgelegenheid, scholingsgraad en economische groei te verklaren. Het model moet toelaten de effecten van specifieke fiscale maatregelen op de reële lonen, de lange termijn groei, het aantal banen, de investeringen en de overheidsinvesteringen te kunnen inschatten.

Het derde deelonderzoek tenslotte wil de relaties tussen eigenaarschap, arbeidsmobiliteit en werkgelegenheid voor Vlaanderen en België empirisch nagaan. Vervolgens zal de invloed hierop worden onderzocht van (wijzigingen in) de hoogte van de registratierechten. In 2008 werd hoofdzakelijk geïnvesteerd in een grondige literatuurstudie rond het onderwerp.

(22)

Naast dit gestructureerd onderzoek, voerde het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting ook verschillende **kortlopende onderzoeksprojecten** uit. Zo werden twee hervormingsscenario's m.b.t. een tariefkorting op de registratierechten uitgetekend en getest. Het doel van deze oefening was een alternatief fiscaal systeem te ontwikkelen, waarbij afstand gedaan wordt van het kadastraal inkomen als bepalend criterium voor het al of niet toekennen van een tariefkorting. Zo werd onder meer nagegaan wat de verschuiving in belastingdruk zou zijn in een scenario waarbij het abbatement fors zou verhoogd worden (tot 57 500 euro) en alle verkopen aan 10% zouden worden belast. Daarnaast werd onderzoek gedaan naar verkeersheffingen en de uitwerking van verschillende tolsystemen. Tenslotte werd een actualisering gemaakt van de eerder gemaakte transfertenstudie.

 <http://www.steunpuntfb.be>

Klachtendienst

Op 1 januari 2002 werd de Klachtendienst Financiën opgericht in uitvoering van het Klachtendecreet van 1 juni 2001. Deze klachtendienst werd opgezet als centraal punt voor klachten inzake dossierbehandeling binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting. De klachtendienst situeert zich binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting in het departement. Dit waarborgt de autonomie en onafhankelijkheid van de klachtendienst. Alle eerstelijnsklachten met betrekking tot het beleidsdomeinen Financiën en Begroting worden in behandeling genomen. Het merendeel van de klachten komt van burgers en handelt over de Vlaamse Belastingdienst.

De Klachtendienst Financiën registreerde in 2008 385 klachten. Dit is 77,4% méér dan in 2007. Deze stijging is hoofdzakelijk te wijten aan het feit dat de drempel om een klacht in te dienen sterk werd verlaagd. Sinds eind 2007 staat er immers een expliciete verwijzing naar de klachtendienst op de website onroerende voorheffing (nu belastingportaal Vlaanderen). Vele burgers hebben de klachtendienst dus ontdekt via internet.

De klachten hebben betrekking op verschillende categorieën (cijfers 2008).

Inhoudelijk domein	aantal klachten
onroerende voorheffing	310
leegstand woningen	22
leegstand bedrijfsruimten	2
Verkeersbelasting	13
Registratierechten	2
Successierechten	3
centrale invorderingscel	2
dienst derdengeschillen	2
Andere	29
Totaal	385

(23)

Het is niet verwonderlijk dat de meeste klachten betrekking hebben op de onroerende voorheffing. Jaarlijks worden hiervan immers ruim 2,5 miljoen aanslagbiljetten verstuurd door het Agentschap Vlaamse Belastingdienst.

In 2008 werden 383 klachten afgehandeld. Volgende tabel toont de kwalificatie van deze afgehandelde klachten.

2008					
totaal aantal ingediende klachten	385				
totaal aantal afgehandelde klachten	383	onontvankelijk	66		
		ontvankelijk	317	gegrond	61
				deels gegrond	38
				ongegrond	218

Het merendeel van de onontvankelijke klachten had geen betrekking op de Vlaamse overheid.

De toename van het aantal ingediende/afgehandelde klachten heeft geen procentuele toename van het aantal (deels) gegronde klachten tot gevolg gehad. Integendeel: ten opzichte van 2007 is het aantal (deels) gegronde klachten gedaald met 11,7%.

De (deels) gegronde klachten worden gekwalificeerd volgens de vereenvoudigde lijst van ombudsnormen:

	aantal (deels) gegronde klachten volgens de vereenvoudigde ombudsnormen (afgehandeld in 2008)
niet-correcte beslissing	11
te lange behandeltermijn	41
ontoereikende informatieverstrekking	23
onvoldoende bereikbaarheid	4
onheuse bejegening	0
Andere	20
Totaal	99

Uit de (deels) terechte klachten en toegekende ombudsnormen werden 3 aanbevelingen geformuleerd met betrekking tot de sector van de onroerende voorheffing: een aanbeveling over het verzendingsritme van de aanslagbiljetten, een aanbeveling over het versturen van ontvangstmeldingen en een aanbeveling over het toekennen van afbetalingsplannen. Deze werden overgemaakt aan het Agentschap Vlaamse Belastingdienst.

Bijkomende informatie over de werking van de klachtendienst kunt u terugvinden in het jaarverslag werkjaar 2008 over het klachtenmanagement van de Klachtendienst Financiën.

 <http://fin.vlaanderen.be/publicaties>

(24)

Kengetallen

BELEIDSONDERSTEUNING EN REGELGEVING

Decreten

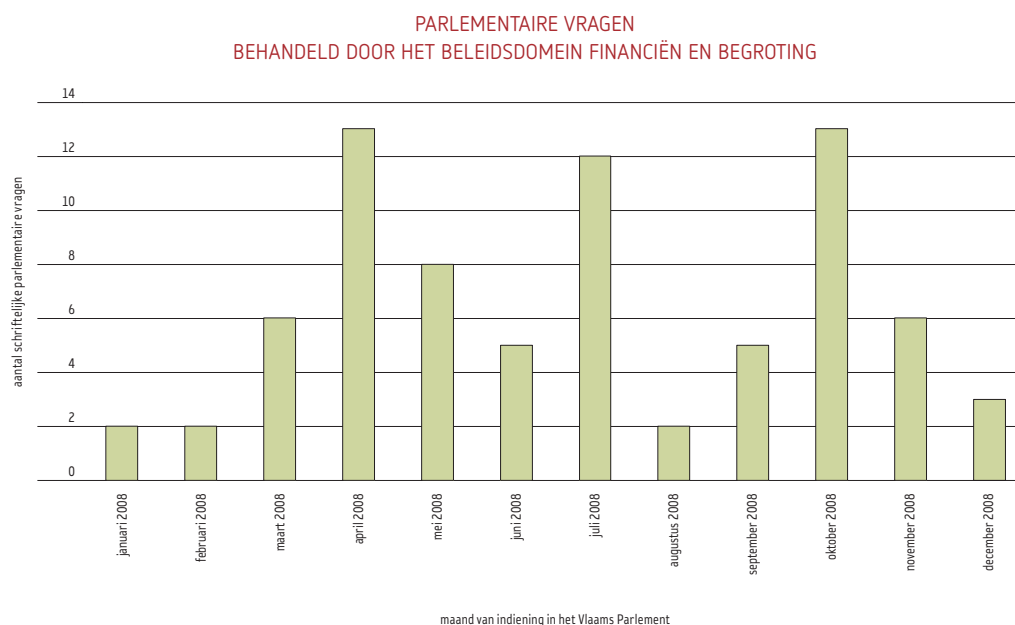
Het departement Financiën en Begroting, en meer bepaald de afdeling Beleidsondersteuning en Begroting (BOB) verricht een veelheid aan taken die op een of andere manier verband houden met regelgeving en interpretatie van deze regelgeving. Op het vlak van regelgeving bleek 2008 een zeer intensief jaar. Getuige hiervan zijn onder meer de diverse begrotingsdecreten en programmadecreten die in 2008 werden opgesteld. Maar liefst 3 begrotingscontroles alsmede de reguliere opmaak voor het begrotingsjaar 2009 leverden 10 begrotingsdecreten op. Naast deze decreten, kwamen er bijvoorbeeld ook op het vlak van de registratierechten, een aantal regelgevende initiatieven tot een goed einde:

- Decreet van 19 december 2008 houdende de verlaging van het tarief van het verkooprecht voor beroepspersonen
- Decreet van 19 december 2008 houdende invoering van een verhoogd abbatement bij hypotheekvestiging op de enige woning

Parlementaire vragen

De taken gaan echter verder dan het tot stand brengen van decreten en besluiten. Ook het beantwoorden van parlementaire vragen is belangrijk.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van schriftelijke vragen die betrekking hebben op het beleidsdomein Financiën en Begroting. Hieruit blijkt duidelijk dat, wat het beleidsdomein betreft, in 2008 in de maanden april, juli en oktober de meeste parlementaire vragen werden gesteld. Het overgrote deel van deze vragen nam het departement voor zijn rekening.

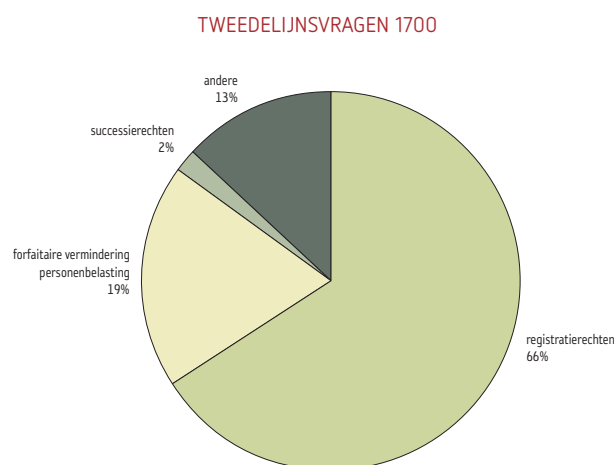

(25)

Naast deze schriftelijke vragen zijn er natuurlijk ook nog de actuele vragen, vragen om uitleg, interpellaties, verzoekschriften en allerhande andere parlementaire documenten zoals de beleidsbrief waaraan het departement zijn medewerking verleent. Ook op deze manier werkt het departement Financiën en Begroting mee aan haar maatschappelijke functie.

Vragen van burgers

Het departement Financiën en Begroting staat echter niet alleen open voor vragen van volksvertegenwoordigers, maar ook voor vragen van burgers. Hiertoe treedt het in tweede lijn op voor vragen die aan 1700, de Vlaamse Infolijn, worden gesteld. In 2008 werden op die manier 211 vragen beantwoord. Uit onderstaand overzicht blijkt dat deze in grote mate betrekking hebben op de registratierechten en de forfaitaire vermindering personenbelasting die vanaf 2009 voor elke werkende Vlaming geldt.

PERSONEEL

Personeelsbestand

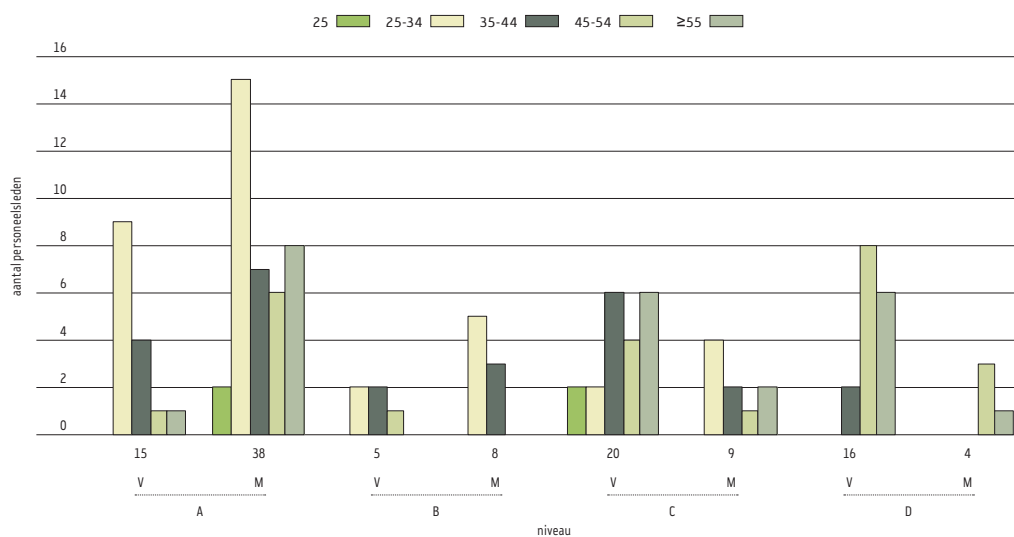
Het Departement Financiën en Begroting heeft in haar personeelsplan zo goed als allemaal statutaire (permanente) functies voorzien. Er wordt in eerste instantie steeds getracht om deze ook statutair in te vullen. Wanneer dit om welke reden ook niet lukt, wordt overgestapt naar contractuele tewerkstelling. Uit het personeelsbestand blijkt dat de statutaire tewerkstellingsgraad hoog is: 77,4%.

AANTAL PERSONEELSLEDEN DEPARTEMENT FB OP 31/12/2008

Niveau	Koppen			VTE		
	Statutair	Contractueel	Totaal	Statutair	Contractueel	Totaal
A (master)	37	16	53	31,33	15,83	47,16
B (bachelor)	12	1	13	9,81	1,00	10,81
C (hoger secundair)	26	3	29	22,61	3,00	25,61
D (geen diploma)	14	6	20	11,83	5,00	16,83
Eindtotaal	89	26	115	75,58	24,83	100,41

De 115 personeelsleden van het Departement vertegenwoordigen 100,41 voltijds equivalenten (VTE). Heel wat personeelsleden maken gebruik van verlofstelsels zoals deeltijdse prestaties en loopbaanonderbreking.

AANTAL PERSONEELSLEDEN DEPARTEMENT FB NAAR LEEFTIJDSCLASSE EN NIVEAU OP 31-12-2008 [M/V]

Het Departement Financiën en Begroting stelt in hoofdzaak personeelsleden van niveau A te werk (46,1%), gevolgd door personeelsleden van niveau C (25,2%). De tewerkstelling van personeelsleden van niveau B (11,3%) en niveau D (17,4%) ligt wat lager. De grote vertegenwoordiging van niveau A is grotendeels te verklaren door de beleidsvoorbereidende en -ondersteunende functie van het Departement.

(27)

Het aandeel van personeelsleden tussen 25 en 34 jaar is het grootst (33,9%), gevolgd door personeelsleden in de leeftijdsgroep 35-44 jaar (22,6%), 45-54 jaar (20,9%) en ≥ 55 jaar (20,9%).

Het aantal personeelsleden jonger dan 24 jaar bedraagt slechts 3,5%.

Rekrutering en Selectie

AANTAL AANGEBODEN VACATURES

Niveau	Statutair	Contractueel	Totaal
A	6	7	13
B	5	1	6
C	5	2	7
D	1	1	2
Eindtotaal	17	11	28

In 2008 werden er in totaal 28 functies vacant verklaard, waarvan ca. de helft in niveau A. Het betreffen hier quasi allemaal functies die worden aangeboden omwille van het vertrek van personeelsleden (pensionering, vrijwillig vertrek, personeelsleden die langdurig onbetaald verlof nemen, ...).

Opvallend is dat de verdeling tussen statutair of contractueel werven nog maar weinig verschillen vertoont. Dit is grotendeels te wijten aan de krapte op de interne arbeidsmarkt en een gebrek aan generieke wervingsexamens voor statutaire functies.

In- en uitstroom

Instroomratio	Uitstroomratio	Natuurlijke uitstroom	Gedwongen uitstroom	Vrijwillige uitstroom
13,91%	12,17%	4	1	9

(28)

Op 31/12/2008 waren er 12 nieuwe personeelsleden in dienst die op 31/12/2007 nog niet bij het Departement Financiën en Begroting werkten.

Wat de uitstroom betreft verlieten in 2008 negen personeelsleden vrijwillig het departement, en vertrokken 4 personeelsleden op 'natuurlijke' wijze (pensionering, overlijden). Eén personeelslid verliet gedwongen de organisatie.

Vorming

Vorming is een essentieel element in een strategisch HR-beleid, zeker in organisaties waar kennis de belangrijkste grondstof is. De opleidingsparticipatie is een goede barometer voor de mate waarin zowel het Departement als werkgever als de personeelsleden investeerden in vorming.

Niveau	A	B	C	D
	68,85%	50,00%	62,86%	18,18%

De personeelsleden van niveau A en niveau C kenden de hoogste opleidingsparticipatie met 70%, resp. 64%. Bij de mannelijke personeelsleden lag deze deelnamegraad hoger dan bij de vrouwelijke werknemers. Contractuele medewerkers hadden een hogere opleidingsparticipatie dan statutaire personeelsleden. Bovendien nam de opleidingsparticipatie af met de leeftijd.

Diversiteit

	Aantallen	Verhouding (%)
Personeelsleden Departement FB	115	
Vrouwen in top- en middenkader	1	25
Kortgeschoolden (niveau D)	20	17,4
Personen met een arbeidshandicap	1	0,87
Personen van allochtone afkomst	1	0,87
Ervaren werknemers > 45j.	48	41,4
Startbaners	2	1,8

Het Departement Financiën en Begroting levert de nodige inspanningen om de participatie van de doelgroepen te maximaliseren. Tot op heden werden de streefcijfers voor vrouwen in top- en middenkader (33% tegen 2010), voor personen met een arbeidshandicap (4,5% tegen 2010) en voor personen van allochtone afkomst (4% tegen 2015) nog niet gehaald. In de toekomst zullen er maximale inspanningen geleverd worden om deze streefcijfers effectief te realiseren.